

DEEL 4 Aan de slag!

Als nieuwe beleidsadviseur komt er veel op je af. Waarschijnlijk wil je meteen enthousiast van start en kijken waar je een bijdrage kunt leveren. Toch raad ik je aan om de eerste periode vooral nieuwsgierig te zijn, je netwerk op te bouwen en vragen te stellen. Juist nu je nieuw bent, heb je daar alle ruimte voor. Zelf ben ik voor een tijdelijke opdracht eens zo hard gaan rennen, dat ik nog niet wist wie de wethouder was voor wie ik werkte. Dat was een ongemakkelijk gesprek toen ik hem tegen het lijf liep en ik vroeg ‘of hij bekend was met het werk van de gemeente?’

In de eerste drie delen van het boek is de context geschetst van gemeenten. In dit laatste deel ga je zelf aan de slag met de vragen die je kunt stellen voor een vliegende start als beleidsmaker. Met de eerste hoofdstukken helpen de vragen jouw gemeente snel beter te leren kennen. Vervolgens inventariseer je de lokale werkafspraken en sleutelfiguren in jouw organisatie. In het laatste deel is er meer ruimte voor reflectie op jouw beleidsveld en jezelf als beleidsmaker.

Alle opdrachten zijn digitaal in te vullen en op te slaan, maar je kunt ze ook printen en met de hand invullen. Als je het pdf-document op je eigen computer opslaat, kun je er later in verder werken. Het is ook mogelijk om het document met jouw ingevulde antwoorden te printen. Sommige opdrachten zijn mogelijk prettiger om op papier te maken in plaats van digitaal. Je kunt dan ook eerst de documenten printen en op papier verder gaan.

Welke wethouder(s) (of burgemeester) heeft/hebben portefeuille(s) die jouw beleidsveld raken?

Wethouder	Portefeuille

Verken je beleidsveld

Vervolgens kun je je ook al in grote mate inlezen op je beleidsveld. Er bestaan veel verenigingen en kenniscentra waar je nuttige informatie over je beleidsveld kunt verzamelen, bijvoorbeeld:

- Platform 31 is een kennis- en netwerkorganisatie voor vraagstukken over stad en regio. Zij kennen vier focusgebieden: wonen en ruimte, duurzame ontwikkeling, sociale inclusie & leefbaarheid en economie & bestaanszekerheid;
- de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) is de koepelorganisatie voor alle Nederlandse gemeenten. Zij hebben een uitgebreide kennisbank met informatie en

praktijkvoorbeelden. Ook hebben zij beleidsmakers in dienst die veel inhoudelijke vragen kunnen beantwoorden;

- Divosa biedt kennis, een netwerk en belangenbehartiging aan leidinggevenden in het sociaal domein;
- Movisie is een landelijk kennisinstituut voor een samenhangende aanpak van sociale vraagstukken;
- de Vereniging Directeuren Publiekdiensten (VDP) zet zich in voor passende publieksdienstverlening van gemeenten;
- het Nederlands Instituut voor Publiek Veiligheid (NIPV) is het publiek kennisinstituut voor crisisbeheersing en brandweezorg;
- Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) is het kenniscentrum van de overheid dat uitleg geeft over de Omgevingswet, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de regelgeving voor de leefomgeving (bodem, bouwen, water en milieu).

Naast deze algemene informatie is het handig ook informatie over je lokale situatie te verzamelen. Daarvoor zou ik een uur inplannen met je leidinggevende of een ervaren collega die de lokale context goed kent. De volgende vragen zijn goed om te bespreken:

Wat zijn de bestaande kaders van je beleid?

Is je wethouder veel of weinig geïnteresseerd in dit thema?

Hoe is er in het verleden met of in de gemeenteraad over dit thema gesproken?

Heeft de gemeenteraad of een specifiek raadslid bijzondere interesse voor dit thema?

Wie is er ambtelijk verantwoordelijk voor dit beleidsthema? Welke leidinggevende of opdrachtgever?

Vorbereiden op besluitvorming

Meestal hoef je niet direct als je start iets ter besluitvorming voor te leggen. Deze vragen kun je bewaren tot dit aan de orde is. Dan heb je direct een fijne checklist om je werk goed te plannen. Stem goed af of je voorstel alleen naar het college moet of ook naar de gemeenteraad. Als je voorstel een collegebevoegdheid is, kun je deel 1 van de lijst negeren.

Deel 1: Besluitvorming van de gemeenteraad

Wat is de planning voor de gemeenteraadsvergaderingen en wat zijn de aanlevertermijnen?

Datum gemeenteraadsvergadering	Datum laatste collegevergadering voor het presidium

Wie is jouw contactpersoon bij de griffie?

Zijn er commissies of speciale vergaderingen waarmee je rekening moet houden?

Wat is het laatste moment waarop je het met de bestuurder kunt bespreken voor de collegevergadering? Maak een planning naar het voorbeeld in hoofdstuk 1 en bespreek dit met een collega.

Planning besluitvorming gemeenteraad

Wie moet uiteindelijk beslissen? College of raad?

In welke besluitvormende raadsvergadering wil je je voorstel agenderen?

Wanneer is het presidium voor deze raadsvergadering?

Wat is de aanleverdatum voor het presidium?

Wanneer is de laatste collegevergadering voor de aanleverdatum van het presidium?

Wat is de deadline voor de stukken van deze collegevergadering?

Wanneer kan ik voor de laatste keer het stuk agenderen in het portefeuillehoudersoverleg?

Deel 2: Besluitvorming van het college

Langs wie moeten stukken voordat ze op de agenda van het college staan? Wat is de aanlevertermijn daarvoor?

Welke portefeuillehouder brengt het stuk in bij het college?

Wat zijn de werkafspraken over hoe stukken worden aangeleverd?

Wie is er ambtelijk verantwoordelijk voor jouw stukken? Moet iemand dit voor jou doorzetten naar het college?

Maak je planning (verder af) naar het voorbeeld in hoofdstuk 1 met de interne aanleverdata en afstemmomenten met de portefeuillehouder. Bespreek dit met een collega.